EUROPEAN
ADVISORY BOARD ON CAT DISEASES
ABCD

Zakażenie wirusem niedoboru immunologicznego kotów

ULOTKA INFORMACYJNA

Co to jest zakażenie wirusem niedoboru immunologicznego kotów?

- Po raz pierwszy wyizolowany w 1986 roku wirus niedoboru immunologicznego kotów (feline immunodeficiency virus, FIV) jest retrowirusem blisko spokrewnionym z wirusem HIV. Większość kotowatych jest podatna na FIV, ale nie zakaża on ludzi.
- Zakażenie FIV występuje endemicznie u kotów domowych na całym świecie (w Europie najczęściej występują podtypy A i B).
- Rozpowszechnienie zakażenia FIV (seroprewalencja) rożni się znacznie pomiędzy poszczególnymi regionami.
- U dorosłych chorych kotów, kocurów i kotów wychodzących na dwór istnieje największe prawdopodobieństwo, że są zakażone FIV.
- FIV szybko traci zaraźliwość poza organizmem i jest wrażliwy na działanie wszystkich środków dezynfekcyjnych, także zwykłego mydła.

Zakażenie

- Do większości infekcji FIV dochodzi wskutek pokąsania (walka, krycie) przez zakażone koty. W domach z kotami nie walczącymi ze sobą ryzyko przeniesienia zakażenia jest niewielkie.
- Może nastąpić zakażenie kociąt przez matkę, zwłaszcza jeśli kotka akurat jest w ostrej fazie infekcji.
- Koty zakażone FIV nie są w stanie uwolnić się od tej infekcji mimo tworzenia przeciwciał i komórkowej odpowiedzi immunologicznej.

Objawy kliniczne

- Zakażenie FIV cechuje długi okres latencji (faza bezobjawowa). Zakażone koty zazwyczaj nie wykazują objawów latami, a u niektórych choroba nie rozwinie się nigdy.
- Większość objawów klinicznych nie jest spowodowana bezpośrednio przez FIV, ale wynika z obniżenia odporności.
- Typowe objawy to:
  - przewlekłe zapalenie dziąseł i jamy ustnej
  - przewlekły nieżyt jamy nosowej
  - powiększenie węzłów chłonnych
  - chudnięcie
  - niewydolność nerek związana z autoimmunologicznym kłębuszkowym ich zapaleniem.

Rozpoznawanie

- Dodatnie wyniki „szybkich” testów u kotów z populacji o niewielkim rozpowszechnieniu FIV lub niewielkim ryzyku zakażenia należy zawsze potwierdzić badaniami w laboratorium.
- „Złotym standardem” w serologicznym wykrywaniu zakażenia FIV jest metoda Western blot.
- Techniki PCR (wykrywanie prowirusowego DNA) dają różne wyniki i mogą nawet być mniej wiarygodne niż badania serologiczne.
- Kocięta samic zakażonych FIV mogą być serododatnie wskutek przeciwciał siarowych, więc należy je zbadać ponownie w 16 tygodniu życia. Wyjątkowo mogą być serododatnie do 6. miesiąca życia.

Postępowanie z kotami zakażonymi

- Nie należy nigdy przeprowadzać eutanazji tylko na podstawie dodatniego wyniku badania na FIV. Przy dobrej opiece koty zakażone FIV mogą żyć tak długo, jak niezakażone.
- Zaleca się kastrację zakażonych kotów w celu zmniejszenia agresji i pokąsań
- Zakażone koty powinny być niewypuszczane z domu i objęte regularnym (co 6 miesięcy) nadzorem weterynaryjnym z ich ważeniem, rutynowymi badaniami biochemicznymi i hematologicznymi.
- Zasadnicze znaczenie ma szybkie i trafne rozpoznanie wtórnych chorób.
- Koty zakażone FIV można umieszczać w jednym pomieszczeniu z innymi pacjentami, ale należy je przetrzymywać w osobnych klatkach z dala od kotów z chorobami zakaźnymi.
- W schroniskach należy koty trzymać pojedynczo w klatkach by zapobiec wtórnym zakażeniom (w ostateczności koty zakażone FIV można trzymać razem)
- Leczniczo można stosować AZT (zydowudynę), ale może to się wiązać z działaniami ubocznymi.
- Koty bezobjawowo zakażone FIV dobrze tolerują zabiegi operacyjne, ale zawsze należy zastosować okołooperacyjną antybiotykoterapię.
- Należy zachować ostrożność, aby uniknąć jatrogennego przeniesienia FIV (np. przez narzędzia chirurgiczne używane u serododatnich kotów).

EUROPEAN
ADVISORY BOARD ON CAT DISEASES
ABCD

Zakażenie wirusem niedoboru immunologicznego kotów

ULOTKA INFORMACYJNA

Zalecenia dotyczące szczepień

- Aktualnie w Europie nie ma na rynku szczepionki przeciwko FIV.
- U zdrowych nosicieli FIV (serododatnich) można rozważyć szczepienia przeciwko najgroźniejszym zarazkom, ale nie są one zalecane u kotów chorych z powodu zakażenia FIV.
- Szczepienia kotów zakażonych FIV budzą kontrowersje. W początkowych stadiach infekcji mogą one być zdolne do silnej odpowiedzi poszczepiennej. Jednak szczepienie może nasilić przebieg infekcji sprzyjając replikacji FIV. Należy więc w każdym przypadku rozważyć potencjalne zyski i straty. W przypadku decyzji o szczepieniu, zaleca się zrobić to inaktywowanymi zarazkami.

© Stephanie Langone

Koty zakażone FIV (jak widoczny na zdjęciu) mogą żyć tak długo, jak koty niezakażone.

© Albert Lloret, ABCD

Przewlekłe zapalenie łuków podniebiennych często związane jest z zakażeniem FIV

© ML Van De Weerdt, Université de Liège, Belgien

Zakażenie FIV może predysponować do przewlekłych infekcji

© Tadeusz Frymus, ABCD

Utrata masy ciała i krwotoczne zapalenie jelita u kota zakażonego FIV

© Albert Lloret, ABCD

Nie należy nigdy przeprowadzać eutanazji kotów tylko na podstawie dodatniego wyniku badania w kierunku zakażenia FIV.